

Nr 432

Av herr förste vice talmannen Strand m. fl., om pension åt förste kanslisten hos första kammaren Wilhelm Stenwall.

(Lika lydande med motion nr 756 i Andra kammaren)

Ett pensionsreglemente för riksdagens tjänstemän har trätt i kraft den 1 januari 1967. Ungefär samtidigt avgår en av riksdagens äldste trotjänare, förste kanslisten Wilhelm Stenwall, efter omkring 43 års tjänst hos riksdagens första kammare. Stenwalls arbete i riksdagens tjänst saknar i avseende på den tidrymd, över vilken den sträcker sig, motsvarighet. Då de nu ikraftträdande bestämmelserna ej har klar tillämplighet på honom, uppkommer frågan om beviljandet av en tilläggs pension. Tidigare har riksdagen avgjort liknande ärenden från fall till fall, och ett sådant mera skönsmässigt förfarande synes påkallat även beträffande Stenwall.

Det bör erinras om punkt 2 i uppgörelsen av den 10 november 1954 mellan kanslideputerade och Riksdagstjänstemännens förening angående reglering av riksdagstjänstemännens pensionsförhållanden: »2. Det beslut som riksdagen kan komma att fatta bör göras tillämpligt även på för närvarande hos riksdagen anställda befattningshavare, vilka av åldersskäl eller eljest på grund av sjukdom eller olycksfall i tjänsten kan komma att avgå från sina anställningar i riksdagen innan pensionsfrågan bringats till slutlig lösning.»

Denna uppgörelse tillstyrktes av bankoutskottet i dess utlåtande nr 41 år 1954 och i enlighet med utskottets hemställan även av riksdagen. I utskottsutlåtanden på senare år har man regelbundet hänvisat till en kommande generell reglering av riksdagstjänstemännens pensionsförhållanden. Så har skett i bankoutskottets utlåtande nr 30 år 1964 i anledning av motion om pension till förra förste kanslisten i andra kammaren Ebba Ihrman och i bankoutskottets utlåtande nr 57 år 1965 i anledning av motioner om pension åt fil. lic. Al Vanner.

I den nu genomförda generella regleringen av riksdagstjänstemännens pensioner finns emellertid inga klara bestämmelser som kan gälla det fall det nu är fråga om.

I början av 1966 års höstriksdag anmälde Stenwall, att han på grund av åldersskäl inte ämnade söka förnyad anställning hos kammaren under 1967. Utöver åberopande av åldersskäl anförde Stenwall, att han inte ville stå hindrande i vägen för genomförandet av den omorganisation som i personalhänseende förestod inom kammarkanslierna. Den tjänst Stenwall förut in-

nehaft i första kammaren motsvaras nu av förste byråsekreterartjänsten, varjämte vissa av förste kanslistens arbetsuppgifter nu lagts på sekreterarens ersättare.

Stenwall, som är född den 1 april 1897 och alltså i år fyller 70 år, anställdes den 14 januari 1919 som kanslist hos första kammaren. I denna egenkap var han t. o. m. vårriksdagen 1951 anställd hos riksdagen, bortsett från tiden 1941—30 april 1946, alltså under andra världskriget, då han inte kunde förena sin ordinarie tjänst i postverket med tjänstgöring i riksdagen. På grund av bl. a. sin administrativa kunnighet återanställdes Stenwall som kanslist hos kammaren fr. o. m. den 1 maj 1946. Denna återanställning skedde på begäran av första kammarens ledning. Höstriksdagen 1951 befordrades han till förste kanslist hos kammaren. Denna befattning har han alltsedan dess innehaft. Då den från och med januari 1967 löneplansanställda nya personalen — en förste byråsekreterare, en förste kanslist och en kanslist samt en biträdande jurist med bisyssla — inte varit i stånd att vid riksdagens början tillträda sina befattningar hos kammaren, har Stenwall ombetts kvarstanna i riksdagens tjänst till februari månads utgång och främst fullgöra uppgifter, som ankommer på förste byråsekreteraren och biträdande jurist.

Alltsedan 1919 hade Stenwall innehaft tjänst hos generalpoststyrelsen, då han den 1 juli 1962 som byråsekreterare avgick med pension enligt lönegrad A 19. Pensionens bruttobelopp utgjorde under slutet av 1966 kronor 2 000 per månad, inklusive folkpension. Genom att ägna en väsentlig del av sina krafter åt riksdagen har Stenwall blivit kraftigt eftersatt i befordringshänseende i postverket. Han skulle eljest otvivelaktigt ha kommit i ett annat löneläge och därmed i ett annat pensionsläge än vad nu är fallet. Det må också erinras om att åtskilliga av Stenwalls arbetsuppgifter i första kammarens kansli — t. ex. hans arbetsledande funktioner och hans tjänstgöring som sekreterare hos riksdagens nämnder och valmän — från och med den nya riksdagsorganisationens genomförande kommer att handläggas av kammarsekreterarens ersättare och av förste byråsekreteraren i lönegrad A 23. Förste kanslistens avlöning har under en följd av år varit densamma som uppburits av stenograferna hos kammaren, vilka nu är placerade i lönegrad A 25. En möjlighet att kompensera Stenwall för utebliven befordran och därmed lägre pension från postverket är att tillerkänna honom en tilläggs-pension i en lönegrad som kan anses motsvara vad som kan tänkas ha tillkommit Stenwall om han ej ägnat sig åt riksdagstjänst.

Ett sådant förfarings sätt tillgreps våren 1959 beträffande andra kammarens f. d. sekreterare, statskommissarien Gunnar Britth. I ett remissyttrande till bankoutskottet med anledning av en motion av herr Ohlin m. fl. (II: 347, 1959) anförde fullmäktige i riksgäldskontoret, att starka skäl talade för att Britth såsom erkänsla för sitt mångåriga synnerligen väl vitsordade arbete såsom andra kammarens sekreterare av riksdagen tillerkändes

en särskild pension, att utgå vid sidan av den pension han ägde uppbära från sin statstjänst. Samma skäl talar för att Stenwall också beredes särskild pension från riksdagen. Förutom nyssnämnda pensionsfall förtjänar framhållas, att riksdagen jämväl tidigare beviljat fyllnadspensioner, dels år 1913 till sekreteraren i statsutskottet John Stuart, dels ock år 1921 till första kammarens sekreterare A. W. von Krusenstjerna.

Under år 1966 utgjorde Stenwalls bruttopensionsförmåner från postverket 23 910 kronor inklusive folkpension samt hans lön från riksdagen 31 369 kronor, vilket betyder en sammanlagd inkomst om 55 279 kronor. Från och med november 1951 till och med den 30 juni 1962 har han fått vidkännas ett 10-procentigt avdrag på lönen i postverket. Om riksdagen ej skulle bevilja honom någon tilläggspension skulle hans inkomstläge reduceras med över 50 procent, dvs. i långt högre grad än vad som eljest sker vid pensionering. Även av denna anledning kan det anses med rätt och billighet för enligt att Stenwall efter en enastående långvarig och synnerligen väl vitsordad riksdagstjänst, som han fullgjort med utomordentlig plikttrohet och ansvar samt med synnerlig omsorg och skicklighet, tillerkännes en tilläggspension.

Med stöd av det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte tillerkänna förste kanslisten i första kammaren Wilhelm Stenwall en tilläggspension motsvarande mellanskillnaden mellan hans hittillsvarande pension enligt lönegrad A 19 och en pension enligt lönegrad A 25, att utgå från och med den 1 mars 1967.

Stockholm den 25 januari 1967

Axel Strand (s)

Ivar Johansson (cp)

Birger Andersson (s)

Carl Eskilsson (h)

i Mysinge

Birger Lundström (fp)

Torsten Bengtson (cp)

Eric Mossberger (s)
